

Program działalności Biblioteki Publicznej Gminy Piątница

Okres realizacji: 01.04.2026 - 31.03.2033

I. WSTĘP

Biblioteka Publiczna Gminy Piątница jest samorządową instytucją kultury posiadającą osobowość prawną. Podlega wpisowi do Rejestru Instytucji Kultury prowadzonego przez Organizatora, którym jest Gmina Piątница. Organizator zapewnia środki niezbędne do utrzymania oraz rozwoju Biblioteki.

Siedzibą Biblioteki jest Piątница. Placówka zlokalizowana jest w centrum miejscowości, przy ul. Szkolnej 25 w Piątnicy Poduchownej. Biblioteka zajmuje pomieszczenia znajdujące się na pierwszym piętrze budynku o łącznej powierzchni 117 m², co stanowi solidną bazę do realizacji szerokiego zakresu działań bibliotecznych, kulturalnych i edukacyjnych.

Biblioteka Publiczna Gminy Piątница prowadzi również dwie filie biblioteczne: w Jeziorku oraz w Dobrzyjałowie, które umożliwiają mieszkańcom tych miejscowości łatwiejszy dostęp do zbiorów oraz usług bibliotecznych.

Księgozbiór biblioteki obejmuje literaturę polską i obcą, literaturę dla dzieci i młodzieży oraz literaturę popularnonaukową. W zbiorach znajduje się również dział lektur szkolnych. W czytelnicy dostępne są encyklopedie, leksykony oraz słowniki.

Biblioteka wyposażona jest w sprzęt komputerowy, rzutnik i ekran oraz głośniki, co stwarza możliwości prowadzenia nowoczesnych form działalności kulturalnej, edukacyjnej i informacyjnej.

W Bibliotece Publicznej Gminy Piątница oraz jej filiach zatrudnionych jest łącznie 5 pracowników, którzy realizują zadania związane z obsługą czytelników, gromadzeniem i opracowaniem zbiorów oraz organizacją wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych dla mieszkańców gminy.

II. MISJA BIBLIOTEKI

Misją Biblioteki Publicznej Gminy Piątница jest zapewnienie mieszkańcom gminy powszechnego dostępu do wiedzy, informacji i kultury oraz wspieranie rozwoju czytelnictwa. Biblioteka dąży do tworzenia nowoczesnej, otwartej i przyjaznej przestrzeni, sprzyjającej edukacji, rozwojowi zainteresowań oraz integracji społecznej.

Instytucja pełni funkcję lokalnego centrum kultury, informacji i edukacji, organizując różnorodne działania kulturalne, edukacyjne i społeczne skierowane do wszystkich grup wiekowych. Biblioteka wspiera rozwój kompetencji czytelniczych, informacyjnych i cyfrowych mieszkańców, a także promuje aktywne uczestnictwo w życiu kulturalnym gminy.

Biblioteka Publiczna Gminy Piątnica jest miejscem otwartym, inspirującym i integrującym lokalną społeczność, łączącym tradycję z nowoczesnością.

III. WIZJA BIBLIOTEKI

Biblioteka Publiczna Gminy Piątnica w perspektywie do 2033 roku będzie nowoczesną, aktywną i wszechstronną placówką, w pełni dostosowaną do potrzeb mieszkańców gminy. Jej celem jest stworzenie miejsca, które w profesjonalny i przyjazny sposób zapewni dostęp do literatury, wiedzy oraz kultury.

Biblioteka będzie przestrzenią otwartą dla wszystkich grup społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, młodzieży oraz seniorów. Placówka stworzy warunki sprzyjające rozwojowi czytelnictwa, aktywności społecznej oraz wzbogacaniu życia kulturalnego mieszkańców.

Wizją Biblioteki Publicznej Gminy Piątnica jest rozwijanie działalności kulturalnej, edukacyjnej i informacyjnej poprzez promowanie czytelnictwa, upowszechnianie wiedzy, udostępnianie zasobów kultury oraz wprowadzanie użytkowników w świat nowoczesnych technologii.

Biblioteka stanie się miejscem spotkań, wymiany myśli, nauki i rozrywki – przestrzenią integrującą lokalną społeczność oraz wspierającą rozwój w obszarach kultury, animacji społecznej, wiedzy, informacji i edukacji.

Dążeniem biblioteki jest również stworzenie atrakcyjnej oferty oraz przyjaznej przestrzeni, która przyciągnie mieszkańców i sprawi, że biblioteka stanie się ważnym centrum spotkań, wydarzeń kulturalnych oraz miejscem, w którym warto spędzać wolny czas.

IV. PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA I KIERUNKI ROZWOJU BIBLIOTEKI

Podstawowe założenia programu rozwoju Biblioteki Publicznej Gminy Piątnica opierają się na diagnozie potrzeb mieszkańców przeprowadzonej w latach 2024–2025 wśród 63 respondentów, obejmujących osoby dorosłe oraz młodzież.

Najważniejsze wnioski z przeprowadzonej diagnozy wskazują na:

- brak miejsc przeznaczonych dla kobiet, w których mogłyby spędzić czas wolny i oderwać się od codziennych obowiązków,
- brak przestrzeni spotkań dla młodzieży,
- potrzebę organizacji spotkań autorskich i wydarzeń kulturalnych,
- brak wspólnej platformy informacyjnej dla instytucji gminnych,
- potrzebę dostępu do zasobów cyfrowych,
- potrzebę możliwości wypożyczania innych zbiorów niż książki (np. gier planszowych i puzzli),
- potrzebę poszerzenia zbiorów o książki z większą czcionką dla seniorów,
- potrzebę wprowadzenia książkomatu lub wrzutni do zwrotu książek,

Główne kierunki rozwoju biblioteki obejmują:

1. Dostosowanie oferty biblioteki do potrzeb użytkowników

- rozwój wypożyczalni gier planszowych i puzzli jako nowej usługi wspierającej integrację rodzin, zachęcającej do wspólnego spędzania czasu i poszerzającej ofertę biblioteki,
 - stworzenie wydzielonej przestrzeni dla młodzieży w wieku 12–18 lat, przeznaczonej do spotkań, rozmów oraz gier w bezpiecznej i przyjaznej atmosferze,
 - rozwój, poprzez wprowadzenie oraz systematyczne rozszerzanie dostępu do e-booków i audiobooków online,
 - poszerzenie zbiorów dla seniorów poprzez zakup książek z większą czcionką,
 - organizacja cyklicznych spotkań i warsztatów, takich jak: lekcje biblioteczne dla dzieci i młodzieży, warsztaty komputerowe dla seniorów, spotkania autorskie, wystawy lokalnych twórców, kameralne koncerty oraz zajęcia czytelnicze dla dzieci,
 - udział w ogólnopolskich akcjach promujących czytelnictwo, takich jak: Światowy Dzień Książki, Tydzień Bibliotek, Narodowe Czytanie, Cała Polska Czyta Dzieciom, Mała Książka – Wielki Człowiek,

2. Prowadzenie działalności informacyjno-bibliograficznej

- udzielanie informacji bibliotecznych i bibliograficznych, w tym realizacja kwerend bibliograficznych,
- opracowywanie i wprowadzanie do katalogu nowych zbiorów bibliotecznych, w tym książek, oraz innych materiałów,
- prowadzenie, aktualizowanie oraz doskonalenie katalogu bibliotecznego, ze szczególnym uwzględnieniem katalogu online,

- sporządzanie zestawień bibliograficznych na tematy zgłaszane przez czytelników.

3. Promocja biblioteki i czytelnictwa

- prowadzenie aktywnej komunikacji poprzez stronę internetową biblioteki oraz profil w mediach społecznościowych (np. Facebook),
- współpraca z lokalnymi mediami, w miarę możliwości,
- organizowanie wydarzeń promujących czytelnictwo również poza siedzibą biblioteki (np. w przestrzeni plenerowej),
- przygotowywanie materiałów promocyjnych, takich jak ulotki, plakaty czy zakładki do książek.

4. Rozwój infrastruktury i technologii

- zapewnienie czytelnikom bezpłatnego dostępu do sieci Wi-Fi,
- utworzenie kącia cichej nauki – miejsca przeznaczonego do spokojnej pracy i nauki,
- analiza możliwości pozyskania środków finansowych na książkomat lub wrzutnię do zwrotu książek poza godzinami pracy biblioteki,
- stopniowa modernizacja przestrzeni bibliotecznej poprzez drobne remonty i poprawę estetyki wewnątrz.

5. Prowadzenie działalności instruktażowo-szkoleniowej

- analiza działalności biblioteki w zakresie rozwoju czytelnictwa i popularyzacji książki,
- organizacja szkoleń dla użytkowników biblioteki, np. z zakresu korzystania z zasobów cyfrowych,
- podnoszenie kwalifikacji pracowników poprzez samokształcenie oraz udział w szkoleniach dotyczących nowych technologii i nowoczesnych form pracy bibliotecznej.

6. Współdziałanie z partnerami

- rozwijanie współpracy z lokalnymi instytucjami i organizacjami, m.in. kołami gospodyń wiejskich, Gminnym Ośrodkiem Kultury w Piątnicy, Zespołem Szkolno-Przedszkolnym w Piątnicy oraz Szkołą Podstawową w Jeziorku i Dobrzyjałowie, Dziennym Domem „Senior-Wigor” w Górkach – Sypniewo, Stowarzyszeniem Rozwoju Gminy Piątnica.
- współorganizowanie gminnych wydarzeń kulturalnych i okolicznościowych,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi przy realizacji projektów na rzecz lokalnej społeczności.

V. KONCEPCJA ROZWOJU - CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE

CEL STRATEGICZNY 1 – BIBLIOTEKA JAKO CENTRUM PROMOCJI CZYTELNICTWA I KULTURY

Cele Operacyjne	Kierunki Działań	Finansowanie
Wzbogacenie i dywersyfikacja zbiorów	Rozwijanie księgozbioru, z uwzględnieniem zbiorów audiowizualnych, książek z dużym drukiem (dla seniorów), e-booków i audiobooków online (CYFROTEKA) oraz gier planszowych i puzzli. Systematyczna selekcja zbiorów.	Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 (MKiDN), dotacja gminna, darowizny, granty
Promocja czytelnictwa	Cykliczne lekcje biblioteczne/warsztaty dla dzieci i młodzieży. Organizacja spotkań autorskich (lokalni twórcy, goście). Udział w ogólnopolskich akcjach czytelniczych (Narodowe Czytanie itp.).	Środki własne, programy MKiDN, granty
Wzbogacenie oferty kulturalnej	Organizacja wystaw artystycznych (lokalni twórcy), małych koncertów, prelekcji.	Środki własne, granty, współpraca z GOK

CEL STRATEGICZNY 2 – WSPIERANIE AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ I INTEGRACJI

Cele Operacyjne	Kierunki Działań	Finansowanie
Biblioteka przestrzenią spotkań	Organizacja wspólnych wydarzeń integrujących różne pokolenia (np. rodzinne popołudnia z grami, międzypokoleniowe warsztaty).	Środki własne, współpraca z partnerami społecznymi, granty
Aktywizacja młodzieży	Stworzenie i wyposażenie bezpiecznego i atrakcyjnego miejsca do spotkań, gier planszowych i swobodnego spędzania czasu. Organizacja turniejów gier, klubów dyskusyjnych dla młodzieży.	Środki własne, granty, darowizny, budżet obywatelski (w przyszłości)
Działalność akcyjna	Organizacja akcji charytatywnych oraz innych działań pomocowych, np. zbiórki książek.	Wolontariat, środki własne

CEL STRATEGICZNY 3 – ROZWÓJ KOMPETENCJI KADRY BIBLIOTEKARSKIEJ

Cele Operacyjne	Kierunki Działań	Finansowanie
Szkolenia	Samokształcenie pracowników biblioteki w zakresie nowych technologii, metod pracy z różnymi grupami wiekowymi, pozyskiwania funduszy.	Środki własne, programy MKiDN, granty
Wymiana doświadczeń	Udział w lokalnych i regionalnych spotkaniach bibliotekarzy, wymiana doświadczeń z innymi bibliotekami.	Środki własne

CEL STRATEGICZNY 4 – ROZWÓJ USŁUG OFEROWANYCH PRZEZ BIBLIOTEKĘ

Cele Operacyjne	Kierunki Działań	Finansowanie
Wdrażanie nowoczesnych rozwiązań	Rozważenie uruchomienia modułu wypożyczalni w programie bibliotecznym MAK+ w szerszym zakresie (jeśli jeszcze nie działa w pełni). Zapewnienie dostępu do darmowego Wi-Fi. Analiza możliwości pozyskania i montażu książkomatu lub wrzutni.	W ramach abonamentu, środki własne, granty, budżet obywatelski
Dostęp do informacji i technologii	Bezpłatne udostępnianie komputerów i Internetu, w tym Wi-Fi oraz skanera. Pomoc w poruszaniu się w świecie Internetu (wyszukiwanie informacji, urzędowe platformy cyfrowe i in.).	Środki własne, darowizny
Wzbogacenie zbiorów elektronicznych	Rozwój zdalnego dostępu do książki elektronicznej (audiobooki, ebooki – w ramach dostępnych licencji, np. Legimi, Empik Go lub innych platform).	Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 (MKiDN), środki własne
Wsparcie inicjatyw oddolnych	Udostępnianie komputerów, urządzeń wielofunkcyjnych, rzutników i ekranów grupom spotykającym się w bibliotece w celach integracyjnych, edukacyjnych, związanych z udziałem w kulturze.	Programy MKiDN, środki własne

CEL STRATEGICZNY 5 - WSPÓŁPRACA

Cele Operacyjne	Kierunki Działań	Finansowanie
Partnerstwa lokalne	Współorganizacja gminnych imprez kulturalnych i okolicznościowych (z GOK, ZSP, SP). Współpraca z KGW przy organizacji wydarzeń.	Granty, środki własne, budżety partnerów
Współpraca z organizacjami	Współpraca z organizacjami pozarządowymi przy realizacji projektów na rzecz lokalnej społeczności.	Granty, środki własne
Centrum Informacji Gminnej	Współpraca z Urzędem Gminy, OPS i GOK w celu stworzenia wspólnej platformy online (np. sekcja na stronie biblioteki) do publikacji ogłoszeń i informacji.	Środki własne, współpraca międzyinstytucjonalna

CEL STRATEGICZNY 6 – PROMOCJA BIBLIOTEKI

Cele Operacyjne	Kierunki Działań	Finansowanie
Efektywna komunikacja	Rozwój i regularna aktualizacja strony www biblioteki oraz profilu w mediach społecznościowych (Facebook). Tworzenie i kolportaż materiałów promocyjnych.	Środki własne, granty
Organizacja wydarzeń	Wychodzenie poza mury biblioteki i prezentowanie jej w plenerze. Organizacja "Nocy w Bibliotece".	Środki własne, granty, współpraca z partnerami

VI. WARUNKI ORGANIZACYJNO – FINANSOWE

Program działania Biblioteki Publicznej Gminy Piątница na lata 2026–2033 to dokument określający działania planowane w instytucji w odpowiedzi na potrzeby i wyzwania lokalnej społeczności. Jednocześnie nie jest zapisem wszystkich aktywności realizowanych przez bibliotekę w ramach jej działalności statutowej oraz działań podejmowanych w odpowiedzi na bieżące potrzeby mieszkańców.

Realizacja założonych działań uzależniona będzie od sytuacji kadrowej, wysokości dotacji podmiotowej otrzymywanej od Organizatora oraz skuteczności w pozyskiwaniu

środków zewnętrznych. W miarę możliwości realizacja poszczególnych inicjatyw będzie poprzedzona staraniami o uzyskanie dodatkowych źródeł finansowania.

Zgodnie z ustawą o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, organizator jest zobowiązany do zapewnienia instytucji kultury środków finansowych niezbędnych do prowadzenia działalności kulturalnej oraz do utrzymania obiektów, w których działalność ta jest prowadzona. Koszty bieżącej działalności związanej z realizacją zadań statutowych przekazywane są w formie dotacji podmiotowej, która powinna zapewnić ciągłość funkcjonowania instytucji.

Realizacja projektu przy niewielkim budżecie, będzie opierać się na następujących działaniach:

- optymalizacji kosztów – wykorzystaniu istniejących zasobów biblioteki (budynku, wyposażenia, sprzętu)
- pozyskiwaniu darowizn – książek, gier planszowych, puzzli oraz sprzętu od mieszkańców, lokalnych firm i organizacji,
- aktywnym poszukiwaniu grantów i dotacji – aplikowaniu o środki m.in. z programów Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (np. program „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek” „Partnerstwo dla Książki), funduszy europejskich oraz fundacji wspierających rozwój kultury i czytelnictwa,
- zaangażowaniu wolontariatu – współpracy z mieszkańcami (młodzieżą, seniorami, studentami), którzy mogą wspierać bibliotekę w organizacji wydarzeń, warsztatów oraz drobnych prac organizacyjnych,
- rozwoju partnerstw lokalnych – współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi na terenie gminy np. szkołami, ośrodkiem kultury, kołami gospodyń wiejskich w celu wspólnej realizacji wydarzeń i inicjatyw,
- uzyskiwaniu własnych przychodów – m.in. z usług ksero i wydruków, ewentualnych symbolicznych opłat za napoje (kawa, herbata) czy niewielkich dochodów z organizowanych loterii fantowych podczas wydarzeń bibliotecznych.

VII. PODSUMOWANIE

Program działalności biblioteki określa podstawowe kierunki organizacji i funkcjonowania Biblioteki Publicznej Gminy Piątnica na najbliższe pięć lat. Dokument ten wyznacza najważniejsze cele oraz działania, które mają służyć dalszemu rozwojowi biblioteki i lepszemu dostosowaniu jej oferty do potrzeb mieszkańców gminy.

Biblioteka XXI wieku jest miejscem szczególnym – przestrzenią rozwijania i upowszechniania kultury na wielu płaszczyznach. Nie jest już wyłącznie miejscem wypożyczania książek, lecz nowoczesnym centrum informacji, edukacji i integracji społecznej. Kontakt z biblioteką oraz z książką sprzyja rozwijaniu zainteresowań czytelniczych, wzbogacaniu wiedzy, kształtowaniu postaw oraz rozwijaniu intelektu. Stanowi również źródło rozrywki i inspiracji, umożliwia przeżycia estetyczne i emocjonalne oraz rozwija umiejętności korzystania z różnorodnych źródeł informacji.

Istotnym elementem funkcjonowania biblioteki jest aktywne uczestnictwo mieszkańców w jej życiu. Ważne jest, aby użytkownicy biblioteki chętnie korzystali z jej oferty, wyrażali swoje opinie oraz zgłaszali potrzeby i oczekiwania dotyczące działalności placówki. Dzięki temu biblioteka może rozwijać swoją ofertę w sposób odpowiadający realnym potrzebom lokalnej społeczności.

Biblioteka Publiczna Gminy Piątnica powinna być miejscem atrakcyjnym i przyjaznym, sprzyjającym kreatywnemu spędzaniu czasu wolnego. Oprócz możliwości obcowania z książką oferuje ona również różnorodne wydarzenia kulturalne, edukacyjne i integracyjne. Ma być przestrzenią spotkań miłośników literatury i sztuki, miejscem odpoczynku i wyciszenia, a także miejscem wspólnego spędzania czasu przez dzieci, młodzież, dorosłych i seniorów.

Piątnica, 13.03.2026 r.

DYREKTOR
ANNA GOSK